

Sygn. akt III AUa 460/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Gawda (spr.)
Sędziowie:	SO del. do SA Maria Tereszczuk SA Małgorzata Pasek
Protokolant: Agnieszka Hunek-Gruszka	

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2018 r. w Lublinie

sprawy D. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji D. F.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 14 marca 2018 r. sygn. akt VIII U 1346/17

I. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję i uwzględnia D. F. do obliczenia wysokości emerytury okresy: od (...) do 22 czerwca 1982 r. oraz od(...) do 14 grudnia 1984 r. jako okresy składkowe.

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. na rzecz D. F. kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

III AUa 460/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 marca 2018 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie D. F. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału

w L. przyznającej wnioskodawczyni emeryturę od dnia 1 kwietnia 2017 r.

w kwocie 778,64 zł tj. niższej od najniższej emerytury i podlegającej podwyższeniu do kwoty najniższej – 1000 zł.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach

i rozważaniach prawnych:

D. F. urodziła się w dniu (...). W dniu 19 grudnia 2016 roku złożyła wniosek o ustalenie kapitału początkowego. Po weryfikacji przedłożonych dokumentów, decyzją z dnia 2 stycznia 2017 roku organ rentowy ustalił D. F. wartość kapitału początkowego na kwotę 57 569,05 złotych, przyjmując, że wnioskodawczyni legitymuje się okresem składkowym wynoszącym 6 lat 3 miesiące i 14 dni oraz 6-letnim okresem nieskładkowym. Kolejną decyzją z dnia 25 kwietnia 2017 roku organ rentowy ustalił D. F. wartość kapitału początkowego na kwotę 55 863,61 złotych, przyjmując 5 lat i 6 miesięcy okresów składkowych oraz 6 lat okresów nieskładkowych z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem.

W dniu 14 kwietnia 2017 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o emeryturę i po weryfikacji znajdujących się w aktach rentowych dokumentów, w dniu 26 kwietnia 2017 roku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

D. F. była zatrudniona w (...) Spółdzielni (...) w P. - Eksportowej (...) w K. w okresie od 4 marca 1976 roku do 31 maja 1987 roku. We wskazanym okresie od 4 marca 1976 roku do 31 maja 1976 roku odbywała wstępny staż pracy jako stażystka, następnie od 1 czerwca 1976 roku do 30 września 1981 roku pełniła funkcję mistrza produkcji, zaś od 1 maja 1978 roku do 30 września 1981 roku starszego mistrza produkcji.

W okresie od 1 października 1981 roku do 31 maja 1987 roku wymieniona przebywała na urloпах wychowawczych z tytułu opieki nad dziećmi. Wnioskodawczyni urodziła trzy córki: M. F. w dniu(...), I. F. w dniu (...) oraz A. F. w dniu (...).

Na karcie zasiłkowej za okres od października 1981 roku do listopada 1982 roku wskazano, że zasiłek wychowawczy był wypłacany od 1 października 1981 roku do 9 lutego 1982 roku, a następnie wznowiony od 23 czerwca 1982 roku. W dniu (...)wnioskodawczyni urodziła drugie dziecko. Trzecią córkę wnioskodawczyni urodziła w dniu(...), wypłata zasiłku wychowawczego została wznowiona od 15 grudnia 1984 roku, następnie od 1 października 1985 roku.

Nie zachowała się dokumentacja pracownicza, w tym karty zasiłkowe na okoliczność okresów oraz kwot pobierania przez D. F. zasiłków macierzyńskich z tytułu urodzenia dzieci w czasie urlopu wychowawczego.

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach organu rentowego oraz w aktach sądowych, w tym o dokumenty z akt osobowych z okresu zatrudnienia wnioskodawczyni w (...) Spółdzielni (...) w P.. Sąd uznał za wiarygodny wykaz okresów, w których wnioskodawczyni pobierała zasiłek wychowawczy. Autentyczność dokumentów w postaci kart zasiłkowych w toku procesu nie była kwestionowana przez strony.

Sąd dał wiarę zeznaniom wnioskodawczyni i świadków K. C.

i Z. M. co do okoliczności dotyczących miejsca, okresu i rodzaju wykonywanych obowiązków pracowniczych przez D. F., nadto faktu, iż w okresie od 1981 roku do 1986 roku wnioskodawczyni przebywała na urlopie wychowawczym, w trakcie którego urodziła dwie córki. Z uwagi na znaczny upływ czasu, także brak dokumentacji w tym zakresie, świadkowie jak i odwołująca nie byli jednak w stanie wskazać, czy i w jakich okresach miała wypłacany zasiłek macierzyński, jaki był jego wymiar.

W ocenie Sądu, z uwagi na brak dokumentacji płacowej w tej części, wnioskodawczyni nie zdołała wykazać za pomocą zeznań świadków w sposób precyzyjny i pewny, okresów i wysokości zasiłków macierzyńskich, które - jak podnosiła - otrzymywała w trakcie urlopu wychowawczego.

W oparciu o poczynione ustalenia Sąd Okręgowy nie uwzględnił odwołania.

W ocenie Sądu Okręgowego analiza dokumentów złożonych przez odwołującą oraz analiza wykazu okresów ubezpieczeniowych w aktach o ustalenie kapitału początkowego jednoznacznie wskazywała, że okres urlopu

macierzyńskiego po urodzeniu pierwszej córki został przez organ rentowy uwzględniony do stażu pracy jako okres składkowy.

Organ rentowy prawidłowo nie zaliczył ubezpieczonej do stażu pracy okresów pobierania zasiłku macierzyńskiego po urodzeniu drugiej i trzeciej córki, który to okres zgodnie z art. 6 ust 1 pkt 7 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1270) emerytalnej jest okresem składkowym. W ocenie Sądu Okręgowego brak jest wystarczających danych do ustalenia, kiedy, w jakim wymiarze i ilu dniowy zasiłek macierzyński został ubezpieczonej wypłacony po urodzeniu drugiego i trzeciego dziecka. Na powyższą okoliczność odwołująca nie przedłożyła żadnych dokumentów poświadczających ten fakt, w tym stosownych adnotacji w legitymacji ubezpieczeniowej.

Zgodnie z art. 180 § 1 k.p. w brzmieniu obowiązującym w okresie urodzenia wyżej wymienionych dzieci, pracownicy przysługuje urlop macierzyński w wymiarze 18 tygodni przy każdym następnym porodzie. Na podstawie § 3 wymienionego przepisu, co najmniej 2 tygodnie urlopu macierzyńskiego powinny przypadać przed przewidywaną datą porodu, a po porodzie co najmniej 14 tygodni, gdy urlop wynosi 18 tygodni.

Na mocy art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 roku

o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby

i macierzyństwa (t.j. Dz. U. 1975, nr 34, poz. 178 ze zm.) zasiłek macierzyński przysługuje również w razie urodzenia dziecka w okresie korzystania z urlopu wychowawczego lub w okresie przerwy w zatrudnieniu odpowiadającemu okresowi urlopu wychowawczego. Zgodnie z ust. 2 w wypadkach, o których mowa w ust. 1, zasiłek macierzyński przysługuje za okres odpowiadający części urlopu macierzyńskiego przypadającego po porodzie.

Z danych znajdujących się w aktach organu rentowego wynika, że organ rentowy doliczył D. F. okres urlopów macierzyńskiego po urodzeniu córki M. do okresów składkowych, to jest do 31 września 1981 roku. Z wykazu okresów ubezpieczenia sporządzonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do ustalenia kapitału początkowego wynikało nadto, że organ rentowy uwzględnił okresy opieki nad dziećmi przy zastosowaniu art. 174 ust. 2a ustawy emerytalnej, stosując przelicznik 1,3 za każdy rok, a więc analogicznie jak za okresy składkowe. Zmiana ta weszła w życie od dnia 1 maja 2015 roku. Zgodnie z art. 7 pkt 5 ustawy okresy te ogranicza się do 6 lat.

Stosownie do treści art. 25 ust. 1 cyt. ustawy podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 ustawy, z zastrzeżeniem art. 185 ustawy.

Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosiła 193958,80 złotych, średnie dalsze trwanie życia wynosiło 249,10 miesięcy.

Powyższy sposób obliczenia emerytury kapitałowej ma oparcie w art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2013 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego, brak kompletnej dokumentacji pracowniczej

i ubezpieczeniowej wnioskodawczyni, w tym dokumentów potwierdzających fakt pobierania przez nią zasiłku macierzyńskiego w poszczególnych okresach uniemożliwia uwzględnienie żądania D. F. w tym zakresie.

Z tych względów i na mocy art. 477¹⁴ §1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego wyroku złożył pełnomocnik wnioskodawczynie zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

1) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie wyrażający się w bezpodstawnej odmowie wiarygodności zeznaniom wnioskodawczynie dotyczącym pobierania przez nią zasiłku macierzyńskiego, w sytuacji gdy zeznania te są spójne i logiczne; pominięciu zeznań świadków i kart zasiłkowych, z których wynika, że skarżąca pobrała zasiłek;

2) naruszenie prawa materialnego tj. art. 173 ust. 1 w zw. z art. 25 ust. 1 i art. 24 oraz art. 26 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, art. 27 ust. 1 cyt. ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz art. 186 i art. 180 k.p. oraz § 1 i § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 1981 r. w sprawie urlopów wychowawczych poprzez błędne przyjęcie, że wnioskodawczynie nie pobierała zasiłku macierzyńskiego po urodzeniu córek a w rezultacie sporny okres nie może być uwzględniony jako okres składkowy.

Wskazując na powyższe zrzuty apelująca wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku przez ustalenie, że do okresów składkowych winne być doliczone okresy pobierania zasiłków macierzyńskich i uwzględnione w podstawie wymiaru kapitału początkowego a tym samym wysokości emerytury oraz wniosła o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu apelacji pełnomocnik wnioskodawczynie przedstawił argumentację stawianych zarzutów.

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik wnioskodawczynie doprecyzował apelację i wnosił o zaliczenie do okresów składkowych okresu pobierania zasiłków macierzyńskich od (...) do 22 czerwca 1982 r. oraz od 12 sierpnia 1984 r. do 14 grudnia 1984 r.

W odpowiedzi na apelację pozwany wnosił o jej oddalenie, podnosząc, że skarżąca nie złożyła żadnej dokumentacji, potwierdzającej okres pobierania zasiłku macierzyńskiego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja wnioskodawczynie zasługuje na uwzględnienie. Sąd Okręgowy dysponował materiałem dowodowym, pozwalającym na uwzględnienie żądań wnioskodawczynie o zaliczenie okresów od(...) do 22 czerwca 1982 r. oraz od 12 sierpnia 1984 r. do 14 grudnia 1984 r., do okresów składkowych, jako okresów pobierania zasiłków macierzyńskich. Dowody te nie zostały jednak wszechstronnie rozważone. Jak słusznie podnosi apelująca karta zasiłkowa, znajdująca się w aktach rentowych zawiera wpisy, dotyczące pobierania przez wnioskodawczynię zasiłku wychowawczego. W okresach od (...)do 22 czerwca 1982 r. oraz od 12 sierpnia 1984 r. do 14 grudnia 1984 r. wnioskodawczynie zasiłku tego nie pobrała. Jednocześnie w dniu (...) D. F. urodziła drugą córkę a w dniu (...) – trzecią córkę. Przerwy w pobieraniu zasiłku wychowawczego pokrywają się z okresami urlopów macierzyńskich, jakie przypadają na drugie i trzecie dziecko tj. okres 18 tygodni, stosownie do treści art. 180 § 1 pkt 2 k.p.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 w zw. z art. 33 ust. 1 cyt. ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa zasiłek macierzyński przysługuje pracownicy uprawnionej w myśl Kodeksu pracy do urlopu macierzyńskiego z tytułu urodzenia dziecka, w tym również w razie urodzenia dziecka w okresie korzystania z urlopu bezpłatnego udzielonego dla sprawowania opieki nad małymi dziećmi. Stosownie zaś do treści § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 1981 r. w sprawie urlopów wychowawczych (Dz.U. Nr 19, poz. 97) pracownicy, która w okresie urlopu wychowawczego urodziła dziecko zamiast zasiłku wychowawczego przysługuje zasiłek macierzyński na zasadach przewidzianych w przepisach o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Kategoryczne brzemienne cyt. przepisu wskazuje, że pracownicy, która urodziła dziecko w czasie korzystania z urlopu wychowawczego „przysługiwał” zasiłek macierzyński. Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że logiczne powiązanie adnotacji w karcie zasiłkowej o przerwach w

pobieraniu zasiłku wychowawczego z datami urodzeń dzieci, wskazuje, że w okresach przerw wnioskodawczynie pobrała zasiłek macierzyński, który przysługiwał jej z mocy prawa.

Stosownie do treści art. 6 ust. 1 pkt 7 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych okresami składkowymi są okresy pobierania zasiłku macierzyńskiego. Tym samym sporne okresy od (...)do 22 czerwca 1982 r. oraz od 12 sierpnia 1984 r. do 14 grudnia 1984 r. podlegają uwzględnieniu w stażu ubezpieczeniowym wnioskodawczynie jako okresy składkowe, co ma wpływ na wysokość kapitału początkowego a tym samym wysokość emerytury.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny uwzględnił apelację i na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok.

Wnioskodawczynie jest stroną wygrywającą sprawę, zatem pozwany na mocy art. 98 § 1 k.p.c. winien zwrócić jej poniesione koszty postępowania apelacyjnego tj. koszty zastępstwa procesowego w kwocie 240 zł oraz opłatę od apelacji w kwocie

30 zł. Zasadzając koszty zastępstwa procesowego Sąd Apelacyjny miał na uwadze treść § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).